

Notat 13/2026

Nasjonale satser til private barnehager i 2027

Beslutningsgrunnlag

TROND ERIK LUNDER

Tittel: Nasjonale satser til private barnehager i 2027

TF-notat nr.: 13/2026

Forfatter(e): TROND ERIK LUNDER

Dato: 29.09.2026

ISBN: 978-82-336-0850-7

ISSN: 2703-7908

Prosjekt: Økonomisk analyse av barnehager

Prosjektleder: Trond Erik Lunder

Oppdragsgiver(e): Utdanningsdirektoratet

Telemarksforsking
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf.: +47 35061500

Innledning

Dette notatet dokumenterer beregningen av nasjonale satser for tilskudd til private barnehager i 2027 i henhold til Forskrift om finansiering av private barnehager. Forskriften ble fastsatt 23.3.2026 og gjelder fra og med tilskuddsåret 2027. Den nye forskriften innebærer flere endringer i beregningen av satsene, og endringene omtales løpende i omtalen av de enkelte tilskuddselementene.

Barnehagene er gruppert i tre kategorier: ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Vi beregner forslag til grunntilskudd til alle de tre kategoriene. For ordinære barnehager og familiebarnehager foreslår vi også eiendomstilskudd til dekning av kapitalkostnader, mens kapitalkostnadene inngår i grunntilskuddet til åpne barnehager.

Det er kostnadene til kommunale barnehager som skal danne grunnlag for grunntilskuddet til private barnehager av samme type. Satsene for grunntilskudd som presenteres i dette notatet, er nasjonale satser som skal benyttes i kommuner hvor det ikke er grunnlag for lokal beregning, det vil si at kommunen ikke driver egne barnehager i tilsvarende kategori. I kommuner som har tilsvarende type barnehager, skal det lokale kostnadsnivået ligge til grunn for satsen, og kommunen skal selv gjennomføre beregningen. Grunnlaget for satsene er kostnader i 2025 justert med anslått prisvekst til 2027-nivå. Antallet kommunale barnehager av typene familiebarnehage og åpne barnehager er svært lavt, og kostnadene for disse er heller ikke skilt ut fra øvrige barnehagekostnader i de kommunale regnskapene som rapporteres til KOSTRA. I praksis er derfor beregningsmetoden annerledes for familie- og åpne barnehager sammenlignet med metoden for ordinære barnehager.

Pensjon inngår ikke i de nasjonale satsene for grunntilskudd. Kommunene beregner pensjonstilskuddet selv, og beregningen gjøres separat for den enkelte private barnehage på grunnlag av årsverk, pensjonsgivende lønn, en nasjonalt fastsatt prosentsats tilpasset pensjonsvilkårene og lokal arbeidsgiveravgift. Finansieringsforskriften inneholder også en søknadsordning og en særregel for enkelte barnehager med historiske pensjonsforpliktelser. Siden pensjon ikke lenger dekkes gjennom nasjonale satser, utgår også beregningen av nøkkeltall til søknadsordningen for barnehager med høye pensjonsutgifter fra dette notatet.

De nasjonale satsene for eiendomstilskudd til ordinære barnehager og familiebarnehager skal benyttes av alle kommuner.

For beregning av nasjonale satser til ordinære barnehager er alle kommuner med kommunale ordinære barnehager inkludert i datagrunnlaget ettersom dette anses å representere det nasjonale gjennomsnittet. Samtidig vet vi at kommuner uten private barnehager i gjennomsnitt har et høyere kostnadsnivå enn de kommunene som har private barnehager. Landsgjennomsnittet er også påvirket av kostnadsnivået i Oslo, som har mange barnehager og relativt høye kostnader. Kostnadsnivået varierer mellom kommuner av flere

grunner, og landsgjennomsnittet kan dermed ikke ses på som et mål på «korrekt» utgiftsnivå eller forventet tilskuddsnivå for alle kommuner.

I statsbudsjettet videreføres satsene for foreldrebetaling på samme nivå som i 2026. Generell maksimalsats er 1 200 kroner pr. plass pr. måned. I innsatssonen i Nord-Norge videreføres betalingsfri barnehage, og i øvrige kommuner i sentralitetsklasse 5 eller 6 er maksimalsatsen 700 kroner. Vi presenterer derfor tre sett av satser tilpasset de tre prisregimene.

Prisvekst fra 2025-regnskapene til 2027 beregnes med statsbudsjettets anslag på kommunal deflator: 4,0 % for 2026 og 3,8 % for 2027.

Tabeller eller deler av tabeller, som viser våre beregnede satser, er markert med hvit skrift på blå bakgrunn. Kunnskapsdepartementet fastsetter de endelige satsene.

Ordinære barnehager

Tilskudd til ordinære barnehager er delt inn i tre elementer, grunntilskudd, eiendomstilskudd og pensjonstilskudd.

Det tidligere driftstilskuddet erstattes av et grunntilskudd og et eget pensjonstilskudd i ny forskrift. Satsene for pensjonstilskuddet er angitt i forskriften, og det tidligere pensjonspåslaget inngår derfor ikke i beregningene i dette notatet. Administrasjonspåslaget er i forskriften endret fra 4,3 % til 4,7 % for å ta hensyn til at kostnadsgrunnlaget for kostnadsgrunnlaget reduseres når pensjon holdes utenfor. Det er forslag til grunntilskudd i henhold til § 7 i den nye forskriften som beregnes i dette notatet. Kommunene må selv vurdere lokalt om vilkårene for ekstra grunntilskudd etter forskriftens §§ 8, 9, 10 og 11 er oppfylt.

Utgifter deles på antall barn i barnehagene, justert for oppholdstid og alder, for å beregne kostnad pr. plass. Det er fastsatt i Forskrift om finansiering av private barnehager at barn under tre år skal vektes 1,8 ganger så høyt som barn over tre år. Dette forholdstallet er fastsatt med bakgrunn i tidligere analyser av kostnadene i sektoren. Inntekt fra foreldrebetaling er derimot den samme for små og store barn, og for eiendomstilskuddet legges det til grunn at kostnadene er uavhengige av barnas alder.

Eiendomstilskuddet erstatter det tidligere kapitaltilskuddet, men gis med samme sats til alle barnehager uavhengig av byggeår. Satsen skal beregnes ved å ta utgangspunkt i nivået på det tidligere kapitaltilskuddet og justere årlig med kommunal deflator. I dette notatet anslår vi nivået på kapitaltilskuddet i 2026 og prisjusterer dette til foreslått sats for 2027.

Grunntilskudd inkludert administrasjonspåslag

Kostnadsdataene er hentet fra KOSTRA, som er et felles system for regnskapsrapportering fra norske kommuner. Regnskapet er organisert i to dimensjoner, etter tjenestefunksjoner (barnehage, skole etc.) og etter kostnad eller inntektsart (lønn, husleie, brukerbetaling etc.). Utgifter til ordinær barnehagedrift er ført på funksjonene 201 og 221. Utgifter til særskilt tilrettelegging for barn med særlige behov er ført på en egen funksjon, 211, og inngår ikke i tilskuddsgrunnlaget. Ressurser til særskilt tilrettelegging i private barnehager følger av annet regelverk og gis i tillegg til det tilskuddet som beregnes her. Det er 2025 som er siste tilgjengelige regnskapsår og som derfor legges til grunn for beregningen.

Når det gjelder utgiftsartene som inkluderes i beregningen, tar vi utgangspunkt i regnskapsbegrepet korrigerte brutto driftsutgifter. Dette utgiftsbegrepet er utformet for å vise kostnadene ved kommunens egen tjenesteproduksjon. Ordinære brutto driftsutgifter vil til forskjell fra dette også inkludere tilskudd til

private barnehager. I kommunenes regnskapsrapportering gjennom KOSTRA er korrigerte brutto driftsutgifter på tjenestenivå definert som summen av følgende kostnadsarter:

$$(010 \text{ til } 290) + (429 + 590 + 710 + 729)$$

Vi bruker konserntallene, som inkluderer eventuelle regnskapstall fra kommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper som er knyttet til de kommunale barnehagene.

Korrigerte brutto driftsutgifter er utgangspunktet for beregningen, men vi korrigerer for følgende forhold:

- Kapitalkostnader
- Pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift på pensjon
- Åpne barnehager
- Barnehagemyndighet og felleskostnader
- Lærlinger
- Administrasjon

Kapitalkostnadene trekkes ut av driftsutgiftene fordi disse dekkes gjennom eiendomstilskuddet. Vi trekker ut artene 190 Leie av lokaler og grunn og 590 Avskrivninger. Art 190 kan inneholde kostnader som ikke er rene kapitalkostnader. Det er ikke mulig å skille kapitalkostnader fra andre kostnader ført på samme art, men vi legger til grunn at kapitalkostnadene utgjør hoveddelen av husleien, og trekker ut både art 190 og art 590.

Pensjonskostnadene (art 090) holdes utenfor. I tillegg trekkes en andel av arbeidsgiveravgiften ut, tilsvarende pensjonskostnadenes andel av lønnen. Siden prosentsatsen for arbeidsgiveravgift varierer mellom kommuner, benytter vi den gjennomsnittlige prosenten i datagrunnlaget. Denne er 12,0 %.

Åpne barnehager inngår også i de regnskapsførte kostnadene til barnehager, men har en annen kostnadsstruktur enn andre barnehager. Vi trekker fra et anslag på utgiftene til de åpne barnehagene ved å multiplisere tallet på barn i åpne barnehager med de nasjonale satsene for åpne barnehager målt i 2025-kroner.¹ Barn i åpne barnehager rapporteres ikke med oppholdstimer og er dermed ikke inkludert i grunnlaget for beregning av antall heltidsplasser. Det er derfor ikke nødvendig å korrigere for antall barn i åpne barnehager.

Det er ingen kommunale familiebarnehager i årsmeldingene for 2025.

Oppgaver som følger av kommunens rolle som barnehagemyndighet, skal ikke inngå ved beregning av kostnader til drift av kommunale barnehager. Det samme gjelder andre oppgaver som utføres på samme måte overfor både de ikke-kommunale og de kommunale barnehagene. Med bakgrunn i to tidligere

¹ Vi har hentet satsene for 2025 fra TF-notat 12/2024 som angir 27 901 kroner pr. barn for barnehager med åpningstid mindre enn 16 timer pr. uke og 41 279 kroner for barnehager med åpningstid 16 timer eller mer. Vi har da regnet full arbeidsgiveravgift på 14,1 %.

survey-undersøkelser legger vi til grunn at 2 % av utgiftene på funksjon 201 er utgifter knyttet til kommunens rolle som barnehagemyndighet, og derfor utgifter som skal trekkes fra. Uttrekket på 2 % dekker ikke uttrekk av kostnader til lærlinger. Med bakgrunn i samme survey legger vi til grunn at utgifter til lærlinger i barnehagene utgjør 80 % av kostnadene ført på art 050 *Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser* på funksjon 201. Lærlinger holdes utenfor tilskuddsgrunnlaget ettersom disse ikke inngår i ordinær barnehagedrift.

Til slutt legges det til et administrasjonspåslag tilsvarende 4,7 % av de beregnede driftskostnadene. Denne prosentsatsen er fastsatt i Forskrift om finansiering av private barnehager. Administrasjonspåslaget skal ta hensyn til kommunale administrasjons- og fellesutgifter som ikke er regnskapsført på tjenestefunksjonene for barnehage, men som likevel kan henføres til produksjon av barnehagetjenester.

Tabell 1 viser beregningsgrunnlaget for nasjonale satser til ordinære barnehager. Totale kostnader etter justeringer er 168 867 kroner pr. alderskorrigerte heltidsplass. Beløpene er hentet fra regnskapsåret 2025 og oppgitt i 2025-kroner. Kostnadsveksten fra tilsvarende beregning med regnskapstall fra 2024 er 4,0 %.

Tabell 1 Kostnader til ordinær drift 2025

Ordinær drift	Kostnader i 1000 kroner	Kr pr. korrigert oppholdstid (1,8)	Kroner pr. plass (store barn)
Korrigerte brutto driftsutgifter utenom lønn, 201 og 221	5 667 975	15,05	32 507
Lønn 201 og 221	31 696 284	84,16	181 783
Fratrekk pensjon	-5 809 087	-15,42	-33 316
Fratrekk arbeidsgiveravgift pensjon	-694 467	-1,84	-3 983
<i>Kostnader ekskl. pensjon</i>	<i>30 860 705</i>	<i>81,94</i>	<i>176 991</i>
Fratrekk kapital	-1 801 529	-4,78	-10 332
Fratrekk barnehagemyndighet	-658 858	-1,75	-3 779
Fratrekk lærlinger	-253 403	-0,67	-1 453
Fratrekk åpne barnehager	-24 462	-0,06	-140
<i>Sum direkte kostnader</i>	<i>28 122 454</i>	<i>74,67</i>	<i>161 286</i>
Påslag administrasjon	1 321 755	3,51	7 580
<i>Sum kostnader inkludert administrasjon</i>	<i>29 444 209</i>	<i>78,18</i>	<i>168 867</i>

Kostnadene deles på antall alderskorrigerte heltidsplasser. Disse er regnet ut fra antall barn etter alder og oppholdstid, som rapportert i Utdanningsdirektoratets innrapporteringssystem for barnehager (BASIL). Beregningen baserer seg på 105 642 696 oppholdstimer for barn under tre år og 186 468 160

oppholdstimer for barn som er tre år eller eldre. Omregnet med 45 timer i uken og 48 uker i året, blir det 48 909 heltidsplasser for små barn og 86 328 heltidsplasser for store barn.

Tabell 2 viser de månedlige satsene vi har lagt til grunn for beregning av foreldrebetaling. For satsgruppe 1 har vi lagt til grunn at maksimalsatsen er 1 200 kroner pr. måned i 11 måneder. Juli er betalingsfri måned. Satsgruppe 2, uten oppholdsbetaling, er for kommuner i innsatssonen i Nord-Norge. Satsgruppe 3 er kommuner i øvrige deler av landet i sentralitetsklasse 5 eller 6, hvor maksimalsatsen er 700 kroner pr. måned. Basert på tidligere innsamlede tall beregner vi at prisen for deltids plasser tilsvarer plassprosent pluss 7 prosent. Mindre enn 2 prosent av plassene i kommunale barnehager er deltids plasser, så dette gir kun en minimal justering av anslått foreldrebetaling til 13 213 kroner pr. plass pr. år i kommuner med makspris på 1200 kr. pr. måned for heltidsplass.

Tabell 2 Månedlig betalingssats i 2027 pr. oppholdstidskategori i BASIL

Oppholdstid	Plassprosent	Satsgruppe 1	Satsgruppe 2	Satsgruppe 3
41 timer og mer	100 %	1 200	0	700
33 – 40 timer	80 %	1 044	0	609
0 – 32 timer	60 %	804	0	469

Tabell 3 viser den videre tilskuddsberegningen. Inntekter fra foreldrebetaling (maksimalpris pluss kostpenger) trekkes fra driftsutgiftene beregnet i Tabell 1. Kostpengene er antatt å tilsvare regnskapsførte utgifter til matservering i barnehagene (art 115). Størrelsene som er hentet fra 2025-regnskapet, prisjusteres til 2027-kroner ved hjelp av kommunal deflator. Denne er satt til 4,0 % for 2026 og 3,8 % for 2027.

Totalt gir de beskrevne beregningene tilskuddssatser på 310 385 kroner pr. heltidsplass for barn under tre år og 164 549 kroner pr. heltidsplass for barn over tre år. Pensjon og arbeidsgiveravgift på pensjon kommer i tillegg.

Tabell 3 Nasjonale satser for grunntilskudd i 2027, kroner pr. plass

	Små barn (null til to år)	Store barn (tre til seks år)
Sum driftskostnader inkl. administrasjon 2025	303 960	168 867
Kostpenger 2025 (art 115)	4 200	4 200
Sum driftskostnader inkl. administrasjon 2027*	328 131	182 295
- Kostpenger 2027 *	4 534	4 534
- Foreldrebetaling **	13 213	13 213
Grunntilskudd 2027	310 385	164 549

* Prisjustering: 2025-2026: 4,0 %, 2026-2027: 3,8 %

**Makspris foreldrebetaling 1200*11 pluss påslag for deltids plasser

Tabellene under viser satser for grunntilskudd til ordinære barnehager i områder med annen maksimalsats for foreldrebetaling.

Tabell 4 viser satser for kommuner i innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms. Her ble det innført fritak for oppholdsbetaling fra 2023, og dette er foreslått videreført i 2027.

Tabell 4 Finnmark og Nord-Troms: Nasjonale satser for grunntilskudd i 2027 for drift av ordinære barnehager, kroner pr. plass

	Små barn (null til to år)	Store barn (tre til seks år)
Sum driftskostnader inkl. administrasjon 2027	328 131	182 295
- Kostpenger 2027	4 534	4 534
- Foreldrebetaling	0	0
<i>Tilskudd til ordinær drift 2027</i>	<i>323 597</i>	<i>177 761</i>

Tabell 5 viser satsene for kommuner i sentralitetsklasse 5 eller 6, med maksimalpris på 700 kroner pr. måned.

Tabell 5 Kommuner i sentralitetsklasse 5 eller 6: Nasjonale satser for grunntilskudd i 2027 for drift av ordinære barnehager, kroner pr. plass

	Små barn (null til to år)	Store barn (tre til seks år)
Sum driftskostnader inkl. administrasjon 2027	328 131	182 295
- Kostpenger 2027	4 534	4 534
- Foreldrebetaling*	7 707	7 707
<i>Tilskudd til ordinær drift 2027</i>	<i>315 890</i>	<i>170 054</i>

* Makspris foreldrebetaling 700*11 pluss påslag for deltidsplasser

Eiendomstilskudd

Eiendomstilskuddet skal erstatte kapitaltilskuddet og bestå av én nasjonal sats pr. barn, mens kapitaltilskuddet var differensiert etter barnehagelokalenes alder. Nivået på finansieringen skal videreføres fra kapitaltilskuddet til eiendomstilskuddet. Vi må derfor anslå størrelsen på kapitaltilskuddet i 2026, inkludert tilskudd basert på høyere satser til barnehager som kvalifiserte for det, og prisjustere beløpet til 2027-kroner. Den nøyaktige størrelsen på kapitaltilskuddet er ikke kjent fordi vi ikke vet hvor mange plasser som har blitt finansiert med høyere kapitaltilskuddssatser. Regelverket har blant annet åpnet for at samme barnehage kan motta tilskudd etter flere satser dersom barnehagens lokaler er bygget ut i flere trinn.

Vi har undersøkt dette med ulike beregningsmetoder. Alle beregningene har noe usikkerhet knyttet til seg, men de fleste gir likevel nokså like anslag på omfanget av kapitaltilskudd. Dette er nok delvis et resultat av at det i liten grad har vært behov for utbygging av sektoren de siste årene, og at omfanget av barnehager med høyere satser derfor har vært begrenset.

I den første beregningen bruker vi opplysningene av år for etablert drift fra BASIL-rapporteringen fra desember 2025. Barnehagene skal rapportere årstallet da det første gang ble etablert barnehagedrift i de lokale barnehagen er i nå. Dette vil fange opp nybygg, men ikke tilfeller der en del av barnehagen er ny. Beregningen vil trolig undervurdere omfanget av kapitaltilskuddet noe. Beregningen, som bygger på satsene i 2026 og anslått aldersfordeling, gir et totalt anslag på kapitaltilskudd i 2026 på 1,76 milliarder kroner, tilsvarende 13 947 kroner pr. plass. Dette er vist som det første beregningsalternativet i Tabell 6.

BDO (2023) brukte siste godkjenningsår som indikator på høyere tilskuddssats, og den andre beregningen tar utgangspunkt i samme indikator. Godkjenningen kan være ny uten at det har vært bygging eller andre forhold som kvalifiserer for økt tilskudd, og ved bygging av ny avdeling vil variabelen overvurdere tilskuddet fordi hele barnehagen regnes som ny. Vi ser at dette anslaget avviker betydelig fra de andre, med langt høyere anslag på plasser i nye lokaler. På grunnlag av utviklingen i barnetallene de siste årene og stikkprøver av tallene, vil vi ikke anbefale at dette anslaget legges til grunn.

Den siste beregningsmetoden er prøvd ut i fire varianter. Felles for variantene er at vi måler om det har skjedd vesentlige økninger i barnetall og godkjent areal fra ett år til det neste ved å koble BASIL-data fra flere år. Både barnetallet og arealet skal ha økt for at barnehagen skal kvalifisere for høyere tilskuddssatser. Med denne metoden fanger vi opp både nye barnehager og utvidelser i eksisterende barnehager. Variantene skiller seg fra hverandre ved terskelen for hvor stor økningen må være, og ved om økningen måles ut fra barnetall eller areal. I beregningen er terskelen for en endring som forventes å utløse høyere tilskudd, skjønnsmessig satt til henholdsvis 14 plasser og 10 plasser. Hensikten med de to alternative grenseverdiene er å undersøke om beregningen er sårbar for hvor grensen settes.

Når vi setter minste endring til 14 plasser, gir denne beregningen et samlet tilskuddsbeløp på 1,82 milliarder kroner, eller 14 445 kroner pr. plass. Setter vi grensen lavere, ved 10 plasser, er det flere barnehager som oppfyller dette, og det beregnede tilskuddet i 2026 blir 14 520 kroner pr. plass. Siden det har vært praksis for å runde av tilskuddssatsen til nærmeste 100 kroner, anser vi ikke dette som en vesentlig forskjell. Vi skiller ikke mellom små og store barn i denne beregningen ettersom tilskuddet er uavhengig av barnas alder.

Når vi på denne måten beregner tilskudd ut fra økningen i antall barn fra året før, kan vi også komme til å undervurdere tilskuddet noe. Veiledningen fra Utdanningsdirektoratet sier at om barnehagen har ledig kapasitet skal man skal legge til grunn at kapasiteten i de nye delene av lokalene fylles opp først. Det tilsier at det er økningen i areal, ikke økningen i antall plasser, som er styrende for hvor mange plasser som utløser høyere tilskudd. For å ta hensyn til dette tar vi utgangspunkt i økningen i areal og deler denne

økningen på 4,5 kvadratmeter for å anslå antall plasser som utløser tilskudd. Faktoren 4,5 tilsvarer det vektete gjennomsnittet av de mest brukte arealnormene i sektoren, der vektingen er basert på antallet barn under og over tre år.² Dette gir et anslag på den økte kapasiteten målt i antall plasser. Anslaget blir da noe høyere, i underkant av 1,9 milliarder kroner. Det er igjen relativt liten forskjell på om grensen settes ved areal tilsvarende 14 plasser eller 10 plasser.

Tabell 6 viser beregnet andel av barnehagene som anslås å motta høyere sats, hva dette gir av samlet kapitaltilskudd for sektoren og kapitaltilskudd pr. plass i 2026.

Kapitaltilskuddet i 2026 ble beregnet på bakgrunn av kostnader i 2024 og prisjustert med anslag på kommunal deflator for 2025 og 2026. Disse deflatorene har i etterkant blitt justert opp fra 4,0 prosent og 3,5 prosent til 4,7 prosent og 4,0 prosent. For at feil anslag ikke skal få varig effekt, anbefaler vi at det tas hensyn til dette. Beregnet gjennomsnittlig sats med justert deflator vises i tabellens nederste rad.

Tabell 6 Tilskuddsnivå kapitaltilskudd 2026 og prisjustering til 2027

	Etablert drift	Siste godkjenningsår	Økning 14 plasser	Økning 10 plasser	Økning areal til 14 plasser	Økning areal til 10 plasser
Anslått andel plasser etter byggeår						
Før 2017	96 %	76,9 %	94,0 %	93,6 %	91,6 %	91,0 %
2017–2019	2,1 %	10,1 %	2,6 %	2,8 %	3,8 %	4,0 %
2020–2022	1,5 %	6,4 %	1,2 %	1,3 %	1,9 %	2,0 %
2023–2025	0,4 %	6,6 %	2,1 %	2,2 %	2,7 %	3,0 %
Anslått tilskudd						
Tilskudd totalt 2026	1,76 mrd.	2,26 mrd.	1,82 mrd.	1,83 mrd.	1,88 mrd.	1,90 mrd.
Tilskudd pr. plass	13 947	17 909	14 445	14 520	14 921	15 058
Korrigert for justert deflator fra 2024 til 2026	14 109	18 117	14 613	14 688	15 094	15 233
Prisjustert til 2027, deflator 3,8 %	14 645	18 806	15 168	15 246	15 668	15 812

Våre beregninger viser at ulike regnemetoder gir nokså like anslag på omfanget av kapitaltilskudd. Vi mener at en beregning som tar utgangspunkt i økt godkjent areal, vil ligge tettest opp mot regelverket for kapitaltilskudd, og at beregningen med krav om arealøkning tilsvarende 14 plasser legges til grunn. 14

² De mest brukte arealnormene er 4 kvadratmeter for barn over tre år og 5,3 kvadratmeter for barn under tre år. Fra Tabell 1-2 i TF-rapport 926 har vi beregnet at det er om lag 36,7 prosent barn under tre år i ordinære barnehager.

plasser er nærmere gjennomsnittlig gruppestørrelse for blandede grupper, jf. Tabell 4-3 i TF-rapport 926. Det gir et anslag på omkring 1,88 milliarder kroner i samlet tilskudd, målt i 2026-kroner. Når beløpet beregnes per plass og prisjusteres til 2027-nivå med de nyeste anslagene for kommunal deflator, blir satsen 15 668 kroner per plass.

Eiendomstilskudd ordinære barnehager	15 668 kroner pr. plass
--------------------------------------	-------------------------

Familiebarnehager

Det har lenge vært bare et fåtall kommunale familiebarnehager i Norge, og i 2025 var det ifølge BASIL ingen. Kommunale data har dermed ikke gitt tilstrekkelig grunnlag til å si noe om kostnaden ved å drive familiebarnehage, og vi har derfor basert beregningen av nasjonale satser på andre typer data. Siden beregningen av nasjonale satser for 2011 har metoden vært å dele kostnadene i tre elementer: personalkostnader, kapitalkostnader og øvrige driftskostnader. Ny forskrift medfører at pensjon holdes utenfor beregningen av grunntilskuddet og at kapitaltilskuddet gjøres om til eiendomstilskudd.

Vi presenterer et sett med satser for grunntilskuddet som dekker kommuner med ulik maksimalsats for foreldrebetaling og ulikt satser for arbeidsgiveravgift.

Grunntilskudd

Personalkostnadene beregnes på bakgrunn av gjennomsnittlig bemanning i private familiebarnehager, men med kommunalt lønnsnivå. Kommunalt lønnsnivå er hentet fra lønnsstatistikken til Teknisk Beregnings- og Statistikkutvalg for Kommunesektoren (TBSK).

Kommunalt lønnsnivå for aktuelle stillingstyper er vist i Tabell 7. Siden det fra og med 2027 skal gis et eget pensjonstilskudd, legger vi ikke på et påslag for pensjon i grunntilskuddet. Lønn pr. årsverk blir ganget med antall årsverk i hver stillingskategori i private familiebarnehager for å finne sum personalkostnader. Styrere uten fagutdanning får beregnet en lønn tilsvarende assistentlønn pluss et styrertillegg. Tillegget beregnes som differansen mellom lønnen til en styrer og lønnen til en pedagogisk leder.

Tabell 7 Lønn inkl. tillegg og overtid, ekskl. pensjon og arbeidsgiveravgift, gjennomsnitt av 1.12.2024 og 1.12.2025

	TBSK-kategorier	Lønn (ekskl. pensjon og aga) Kroner pr. årsverk
Styrer med fagutdanning	7451	733 000
Styrer uten fagutdanning	$(7451-7637) + 6572$	593 000
Pedagogisk leder	7637	642 400
Annen grunnbemanning med barnehagelærerutdanning	6709	596 400
Annen grunnbemanning med annen utdanning	7517	554 200
Annen grunnbemanning uten utdanning	6572	502 400
Administrativt/merkantil personale	6572	502 400

Fra TBSK har vi hentet kategoriene 7451 Leder kap. 4B, 7637 Pedagogisk leder, 6709 Barnehagelærer (som ikke er pedagogisk leder), 7517 Fagarbeider og 6572 Assistent. Tabell 7 viser hvordan disse kategoriene er brukt. Grunnbemanning med utdanning er definert som grunnbemanning med utdanning som ikke tilsvarer kravet til styrer/pedagogisk leder, jf. årsmeldingsskjemaet i BASIL. Grunnbemanning uten utdanning er de som er registrert med «annen bakgrunn». Vaktmester/rengjøring er ikke tatt med i personalkostnadene fordi rengjøring og vedlikeholdstjenester er inkludert i grunnlaget for eiendomstilskuddet.

Driftskostnader utover personal kompenseres etter kostnadsjustert nivå på slike driftskostnader i 2010.

Foreldrebetaling er den samme som for ordinære barnehager: Kommuner i innsatssonen i Nord-Norge har null oppholdsbetaling, øvrige kommuner i sentralitetsklasse 5 eller 6 har makspris på 700 kroner pr. måned, og resterende kommuner har 1 200 kroner pr. måned. For deltidsplasser regner vi plassens prosentandel av full plass og legger til 7 %. Som for ordinære barnehager er omfanget av deltidsplasser så lavt at justeringen i praksis utgjør svært lite.

Tabell 8 illustrerer beregningen av grunntilskuddet i kommuner hvor maksimalpris for foreldrebetaling er 1 200 kr pr. måned og arbeidsgiveravgiften er 14,1 prosent. Beløpene presenteres som kroner pr. heltidsplass. Små barn teller som 1,25 store barn. Grunntilskuddet pr. heltidsplass med ordinær foreldrebetaling og full arbeidsgiveravgift blir beregnet til 246 152 kroner pr. barn under tre år og 194 279 kroner for barn som er tre år eller eldre.

Tabell 8 Beregnet grunntilskudd pr. plass i familiebarnehager, 2027-tall

	Prisjustering fra 2025 til 2027	Forholdstall små/store barn	Små barn Kroner pr. plass	Store barn Kroner pr. plass
Personalkostnad ekskl. arbeidsgiveravgift og pensjon	1,08	1,25	199 644	159 715
Andre driftskostnader	1,08	1,25	31 570	25 256
<i>Sum kostnader ekskl. aga</i>			<i>231 214</i>	<i>184 972</i>
Foreldrebetaling (1200 kroner pr. måned)	1	1	13 213	13 213
<i>Tilskudd pr. plass, ekskl. arbeidsgiveravgift og pensjon</i>			<i>218 002</i>	<i>171 759</i>
<i>Grunnlag for arbeidsgiveravgift (ekskl. pensjon) 2027-kroner</i>			<i>199 644</i>	<i>159 715</i>
<i>Grunntilskudd pr. plass, inkl. arbeidsgiveravgift. 14,1 %</i>			<i>246 152</i>	<i>194 279</i>

De neste tabellene viser tilskudd beregnet for ulike sats for foreldrebetaling (hver sin tabell) og ulike satser for arbeidsgiveravgift (i rader). Pensjon og arbeidsgiveravgift på pensjon er ikke inkludert, og kommunen må legge dette til etter valgte satser for den enkelte barnehage, jf. § 14 i den nye forskriften. Tabell 9 viser satsene for barnehager i kommuner hvor maksimalsatsen er 1 200 kroner pr. måned.

Tabell 9 Satser for grunntilskudd til familiebarnehager i 2027, inkludert arbeidsgiveravgift. Foreldrebetaling 1200 kroner pr. måned.

Sone	Prosent	Sats pr. heltidsplass for barn fra null til to år	Sats pr. heltidsplass for barn fra tre til seks år
Sone I	14,1 %	246 152	194 279
Sone Ia	14,1 %	246 152	194 279
Sone II	10,6 %	239 164	188 689
Sone III	6,4 %	230 779	181 981
Sone IV	5,1 %	228 184	179 904
Sone IVa	7,9 %	233 774	184 376
Sone V	0,0 %	218 002	171 759

Tabell 10 viser satser for grunntilskudd til familiebarnehager i Finnmark og Nord-Troms, der det ikke er oppholdsbetaling.

Tabell 11 viser satser for kommunene med sentralitetsklasse 5 eller 6. Over 11 måneder i 2027 får barnehagene 5 500 kroner mindre i foreldrebetaling pr. heltidsplass sammenlignet med kommunene som dekkes av Tabell 8, og de skal derfor ha tilsvarende høyere tilskudd. Vår beregning av inntektene fra deltids plasser gjør at forskjellen ikke er nøyaktig 5 500.

Tabell 10 Finnmark og Nord-Troms: Satser for grunntilskudd til familiebarnehager i 2027, inkludert arbeidsgiveravgift

Sone	Prosent	Sats pr. heltidsplass for barn fra null til to år	Sats pr. heltidsplass for barn fra tre til seks år
Sone I	14,1 %	259 364	207 491
Sone Ia	14,1 %	259 364	207 491
Sone II	10,6 %	252 377	201 901
Sone III	6,4 %	243 992	195 193
Sone IV	5,1 %	241 396	193 117
Sone IVa	7,9 %	246 986	197 589
Sone V	0,0 %	231 214	184 972

Tabell 11 Kommuner med sentralitetsklasse 5 eller 6: Satser for grunntilskudd til familiebarnehager i 2027, inkludert arbeidsgiveravgift

Sone	Prosent	Sats pr. heltidsplass for barn fra null til to år	Sats pr. heltidsplass for barn fra tre til seks år
Sone I	14,1 %	251 657	199 784
Sone Ia	14,1 %	251 657	199 784
Sone II	10,6 %	244 669	194 194
Sone III	6,4 %	236 284	187 486
Sone IV	5,1 %	233 689	185 410
Sone IVa	7,9 %	239 279	189 882
Sone V	0,0 %	223 507	177 264

Siden pensjon nå holdes utenfor tilskuddet, er satsene ikke direkte sammenlignbare med satsene for tidligere år. For å måle endringen fra året før har vi beregnet 2027-tilskuddet på nytt, etter modellen som ble brukt i 2026. Denne beregningen viser at satsene til drift er økt med mellom 2,2 og 2,4 prosent., avhengig av foreldrebetaling og arbeidsgiveravgift.

Eiendomstilskudd

Kapitalkostnader har vært dekket etter de kommunale familiebarnehagenes avtalefestede kompensasjon for kost, slitasje på hus, møbler, lys, brensel etc. Avtalen har vært forlenget og prisjustert annethvert år. Ved overgang til nytt regelverk og eiendomstilskudd foreslås det at eiendomstilskuddet som en forenkling viderefører nivået fra kapitaltilskuddet, og prisjusteres årlig med kommunal deflator.

I 2026 var kapitaltilskudd på 17 000 kroner pr. plass. En prisjustering med deflator 3,8 % gir 17 646 kroner pr. plass.

Eiendomstilskudd familiebarnehager

17 646 kroner pr. plass

Åpne barnehager

Beregningsmetoden er tilnærmet den samme for åpne barnehager som for familiebarnehager, men tilskuddet er ikke differensiert ut fra barnas alder. Det er hovedsakelig små barn som bruker tilbudet, og barnas alder registreres ikke.³ I stedet er det separate satser for barnehager med åpningstid opp til 15 timer pr. uke og barnehager med lengre åpningstid. Det er ikke eget eiendomstilskudd til åpne barnehager.

Tabell 12 viser tall for barn og årsverk i kommunale og private åpne barnehager for 2025. Antallet åpne barnehager med kort åpningstid har falt noe, mens det har blitt flere private barnehager med lang åpningstid sammenlignet med året før. Det er forholdsvis små endringer i barn pr. årsverk.

Tallene er hentet fra BASIL, og antall barn som ligger til grunn for tilskudd pr. plass er også basert på denne rapporteringen. Veiledningen for BASIL sier at det er antall barn som kan være til stede samtidig i barnehagen som skal føres for åpne barnehager. Dersom kommunen ved tilskuddsutmåling bruker egne tellinger av barn som avviker fra dette prinsippet, vil barnehagens inntektsnivå avvike fra vårt beregnede ressursbehov.

Tabell 12 Bemanning og beregnede personalkostnader i åpne barnehager, 2025

	Åpningstid 6 – 15 timer		Åpningstid 16 timer eller mer	
	Private	Kommunale	Private	Kommunale
Antall barnehager ⁴	27	17	42	11
Årsverk	15,5	19,1	67,5	14,3
Barn	633	345	1590	294
Barn pr. årsverk	40,8	18,1	23,6	20,6
Beregnete personalkostnader, kroner pr. barn 2025, ekskl. arbeidsgiveravgift og pensjon	14 768	33 626	25 595	30 159

Tall for bemanning i private åpne barnehager er hentet fra årsmeldinger pr. 15.12.2025. Vi benytter oss av lønnsstatistikken fra Teknisk Beregnings- og Statistikkutvalg for Kommunesektoren (TBSK), på samme måte som i Tabell 7. Pensjon og arbeidsgiveravgift på pensjon er holdt utenfor.

De øvrige kostnadene består av husleie og andre kostnader. Husleien beregnes som gjennomsnittlig husleie i private åpne barnehager med husleie. Den hentes fra siste tilgjengelige regnskap og prisjusteres med kommunal deflator. Andre kostnader er, som for familiebarnehagene, basert på gjennomsnittlig 2010-

³ Se: TF-rapport nr. 274 *Utgifter i barnehager – Nasjonale gjennomsnittsatser for tilskudd til private barnehager*, Telemarksforsking 2010.

⁴ Åpne barnehager som er rapportert i kombinasjon med ordinære barnehager, er holdt utenfor.

nivå og prisjustert med kommunal deflator for varer og tjenester. For de åpne barnehagene beregnes ingen foreldrebetaling i de nasjonale satsene ettersom kommunale tilbud normalt er gratis.

Tabell 13 viser utregningen av satsene. Nasjonale tilskuddssatser beregnes til 24 425 kroner pluss arbeidsgiveravgift for plasser i åpne barnehager med åpningstid mindre enn 16 timer pr. uke og 38 737 kroner pluss arbeidsgiveravgift for plasser i åpne barnehager med åpningstid 16 timer eller mer. Arbeidsgiveravgift skal beregnes med utgangspunkt i lokal presentsats og det oppgitte avgiftsgrunnlaget på henholdsvis 15 942 kroner og 27 630 kroner pr. plass i barnehager med kort og lang åpningstid. I tillegg må kommunen beregne tilskudd til pensjon og arbeidsgiveravgift på pensjon.

Tabell 13 Oversikt over beregnede kostnader i åpne barnehager i 2025 og satser for 2027 i kroner pr. plass

Åpningstid	6 - 15 t	16 t -
Personalkostnad ekskl. arbeidsgiveravgift	14 768	25 595
Husleiekostnad	4 749	6 197
Andre kostnader	3 109	4 092
<i>Sum kostnad 2025-kroner, ekskl. Arbeidsgiveravgift og pensjon</i>	<i>22 626</i>	<i>35 884</i>
Tilskudd 2027-kroner, ekskl. arbeidsgiveravgift og pensjon *	24 425	38 737
Grunnlag for arbeidsgiveravgift 2027-kroner, ekskl. pensjon *	15 942	27 630

* Prisjustert fra 2025 til 2027 med satsene 4,0 % og 3,8 %.

Tabell 14 viser grunntilskudd til åpne barnehager spesifisert for differensierte satser for arbeidsgiveravgift. For en kommune med arbeidsgiveravgift på 14,1 %, blir satsen for åpen barnehage med kort åpningstid 26 673 kroner.⁵ For barnehager med lang åpningstid, blir regnestykket 42 633 kroner.⁶

Siden pensjon er trukket ut av tilskuddet, er satsene ikke direkte sammenlignbare med tidligere år. For å anslå endringen fra året før, har vi også beregnet tilskudd for 2027 etter tidligere modell. Veksten i satsene er da 3,2 prosent for barnehager med kort åpningstid og 7,7 prosent for barnehager med lang åpningstid.

⁵ 24 425 kroner + (14,1 % * 15 942 kroner) = 26 673

⁶ 38 737 kroner + (14,1 % * 27 630 kroner) = 42 633

Tabell 14 Satser for grunntilskudd til åpne barnehager i 2027, ekskl. pensjon og arbeidsgiveravgift på pensjon

Sone	Prosent	Sats pr. heltidsplass Åpningstid 6–15 timer	Sats pr. heltidsplass Åpningstid 16 timer eller mer
Sone I	14,1 %	26 673	42 633
Sone Ia	14,1 %	26 673	42 633
Sone II	10,6 %	26 115	41 666
Sone III	6,4 %	25 445	40 505
Sone IV	5,1 %	25 238	40 146
Sone IVa	7,9 %	25 684	40 920
Sone V	0,0 %	24 425	38 737

Kapitalkostnader dekkes innenfor grunntilskuddet, og det beregnes derfor ikke et eget eiendomstilskudd.

Nøkkeltall til søknadsordning for barnehager med høye pensjonsutgifter

Private barnehager med høyere pensjonsutgifter enn det som dekkes av pensjonspåslaget, har etter søknad krav på å få dekket pensjonsutgiftene. Fra og med tilskuddsåret 2027 skal pensjon beregnes lokalt og dekkes etter den enkelte private barnehages pensjonsordning. Nøkkeltall for pensjon presenteres derfor ikke i dette notatet.